

TRIGGERII ÎN DEZVOLTAREA ARTRITEI REUMATOIDE SERONEGATIVE

Alesea Nistor^{1,2}, Eugeniu Russu^{1,2}, Elena Deseatnicova^{1,2},
Lia Chişlari^{1,2}, Svetlana Agachi^{1,2}, Liliana Groppa^{1,2}

Conducător științific: Liliana Groppa^{1,2}

¹Disciplina de reumatologie și nefrologie, USMF „Nicolae Testemițanu”

²Spitalul Clinic Republican „Timofei Moşneaga”

Introducere. Artrita seronegativă reumatoidă se caracterizează prin faptul că la pacient lipsește factorul reumatoid și anticorpii anti-peptid ciclic citrulinat în ser, dar acest lucru nu afectează progresia bolii. Boala nu începe la fel de acut ca alte forme, însă evoluția și simptomele sunt mai puțin pronunțate. **Obiectiv.** Aprecierea factorilor trigger ai artritei reumatoide seronegative. **Material și metode.** Studiul a inclus 100 de pacienți – 50 cu AR seropozitivă (ARSP) și 50 cu AR seronegativă (ARSN), conform criteriilor ACR/EULAR 2010. Grupurile studiate au fost comparabile după vârstă (ARSN 51,2±1,9 și ARSP 50,5±1,6 ani) și după durata maladiei (ARSN 89,9±11,6 și ARSP 112,8±12,2 luni). **Rezultate.** Predispoziția ereditară s-a manifestat la 12% dintre ARSN și la 8% dintre ARSP ($p>0.05$). La analiza triggerelor, care au precedat nemijlocit debutul, am evidențiat: infecțiile respiratorii virale acute – la 30%, efort fizic intens – 17%, stresul acut – 15%, expunerea îndelungată la hipotermie – 12%, traumatismul articular la – 5%, perturbări hormonale la – 9%, nașteri și avorturi – 8%. Condițiile nocive de muncă au corelat semnificativ cu ARSP ($r=0,89$, $p<0,01$), însă, deja după instalarea maladiei, fiind impuși, probabil, de handicapul funcțional care s-a dezvoltat, ARSN demonstrează o sporire față de ARSP 28% vs de 6% ($p<0,01$). Tabagismul a predominat net în grupul ARSP ($p<0,01$). **Concluzii.** Factorii triggeri asociați debutului ARSN au fost prezentate de infecțiile respiratorii virale acute urmate, de stresul fizic intens, stresul psihic și expunerea îndelungată la frig; pe când la ARSP importanta majoră a revenit perioadelor de restabilire postinfecțioasă și tabagismului. **Cuvinte-cheie:** artrita reumatoidă, seronegativă, seropozitivă, Anti-CCP, factor reumatoid.

TRIGGERS IN THE DEVELOPMENT OF SERONEGATIVE RHEUMATOID ARTHRITIS

Alesea Nistor^{1,2}, Eugeniu Russu^{1,2}, Elena Deseatnicova^{1,2},
Lia Chişlari^{1,2}, Svetlana Agachi^{1,2}, Liliana Groppa^{1,2}

Scientific adviser: Liliana Groppa^{1,2}

¹Rheumatology and Nephrology Discipline, Nicolae Testemițanu University

²Timofei Moşneaga Republican Clinical Hospital

Introduction. Seronegative rheumatoid arthritis (SNRA) is characterized by the fact that the patient lacks rheumatoid factor and anti-cyclic citrullinated peptide antibodies in the serum, but this does not affect the progression of the disease. The disease does not start as acutely as other forms, but the evolution and symptoms are less pronounced. **Objective.** Assessment of the trigger factors of seronegative rheumatoid arthritis. **Material and methods.** The study included 100 patients – 50 with seropositive RA (SPRA) and 50 with seronegative RA (SNRA), according to the ACR/EULAR 2010 criteria. The studied groups were comparable by age (SNRA 51.2±1.9 and ARSP 50, 5±1.6 years) and by the duration of the disease (SNRA 89.9±11.6 and SPRA 112.8±12.2 months). **Results.** Hereditary predisposition was manifested in 12% of SNRA and in 8% of SPRA ($p>0.05$). When analyzing the triggers, which immediately preceded the onset, we highlighted: acute viral respiratory infections - at 30%, intense physical effort - 17%, acute stress - 15%, prolonged exposure to hypothermia - 12%, joint trauma at - 5%, hormonal disturbances at - 9%, births and abortions – 8%. Harmful working conditions correlated significantly with SPRA ($r=0.89$, $p<0.01$), however, already after the onset of the disease, probably imposed by the functional disability that developed, SNRA demonstrates an increase compared to SPRA 28 % vs 6% ($p<0.01$). Smoking clearly predominated in the SPRA group ($p<0.01$). **Conclusions.** The trigger factors associated with the onset of SNRA were presented by acute viral respiratory infections followed by intense physical stress, mental stress and prolonged exposure to cold, while at SPRA the major importance returned to post-infectious recovery periods and smoking. **Keywords:** rheumatoid arthritis, seronegative, seropositive, Anti-CCP, rheumatoid factor.